

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 83. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-palladius03val-shoot-idm139651356288560.pdf> (tilgået 08. maj 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

Om huad der er ført vdi S. Peders Skib igen hoss de Romere.

HER til haffue wi nu sist hørt/ huad der er hugget forborde/ oc affskibet/ forlaassit och vdkast aff S. Peders Skib/ Nu ville wi høre huad Paffuens Folck haffuer skibet ind igen/ den tid de rette Styremend/ oc det gode Redskab vaar omuent til Ny Styremend oc nyt Redskab.

* Thi da sette Paffuen/ sig selff til Styremand/ der Gud Fader Søn oc Hellig Aand/ met deris baadsmend/ religion oc lærdom/ vaare kaste offuer borde/ Oc da loed hand indføre i Skibet/ som hand da kaldede den Romere Kirske/ adskillige Bylter aff Menniskens lærdom om Fri vilie/ Munckeløffte/ Viiduang/ viid Røgelse/ Salt/ Liuss/ Billeder etc. || dem vil ieg kortelige offuerløbe/ at ieg kand disnarere komme til ende met denne Ni hundrede Aars histori.

* Først ville wi see huorlunde den Romske Styremand sider ved Rorit oc tager selff Godz ind i Skibet/ som den aller ypperste/ ia som den aller mectigste/ vdi Guds sted/ som Daniel oc Paulus tale der om.

84

* End dog hand foractedede baade Faderen oc Sønen (som Dieffuelen gjorde) dog loed hand sig kalde Christi Stadzholder her paa Iorden/ oc den hellige Kirskis hoffuit longt offuer al den Hellige Scriff/ saa at hand vilde haffue mact alene/ at vdtolcke hende effter sin mening/ Thi mand sagde om hannem/ at hand haffde i sit hiertis skrin al ræt/ vere sig Guds eller Menniskens || ræt/ Ia at hand haffde mact offuer alle Concilia/ oc at vende om effter sin kødelig Mening alt det som findis i den Hellige Scriff/ saa at i den gandske Verden/ skulde icke vere it Menniske/ som kunde bliffue saligt/ vden det vaar hannem vndergiffuet/ oc at Nøglene oc baade Suerd skulde vere hannem giffne/ som der staar/ See her ere thu Suerd/ paa det hand skulde haffue Herredom offuer alle. Oc met den almectighed kunde hand dispensere met alle oc fri dem aff deris løffte oc fra Guds Budords lydelse/ Hand haffde icke behoff at predicke oc lære/ ey heller hans Biscoper oc Prælater/ men aleniste at de kunde stride for den hellige Kirske/ oc der faar/ maatte hand ocsaa strax (sagen wforhørt) tage aff dage dem alle som taledede eckon it ord mod hannem || Hand haffde ocsaa mact offuer Dieffuelen at biude offuer hannem/ oc befale hannem huad hand vilde/ oc tage Siele vdaff Skersilds pine etc.

* Nu ville wi see huad for Bylter eller Packer hand haffuer ført i Skibet igen.

* Den første Bylte vaar fuld met Menniskens lerdom/ oc kom i steden igen for de thi Guds Budord/ oc strax kaldede de samme Menniskens lære en fuldkommenhed/ oc sagde Mennisken Salighed til/ som dem beuarede/ oc dem fordømmelsen til/ som icke beuarede dem/ oc at saadanne skulde affskæris/ ved Band/ fra Christendommen/ oc kaldis Kettere oc Scismatici/ det er affskorne. Huor aff det kom/ at Folck bar større redsle for at holde Menniskens lære || end Gudz lære ved mact.

* Den anden Bylte vaar Menniskens Fri vilie/ huor met huert Menniske kunde fuldkommelige holde Louen til punct oc til pricke/ oc elske Gud offuer alting/ aff gandske Hierte/ 85 oc at alt det/ som it naturligt Menniske er metfød/ skulde end nu vere helt oc hudget/ effter det gruselige Adams fald/ saa at it Menniske kunde vere beskickit til at holde alle vor Herris budord/ oc til at gøre alle gode Gerninger. Ia fuldkommen der til/ saa at Closter Ieffnit kaldedis den fuldkommeligeste Stat/ Ia den Engelske oc Himmelske Stat. Er icke det gruseligt at høre? oc end besønderlige dette forbandede stycke/ at det skulde regnis lige ved Christi verdskyld at vere/ O blindhed offuer al blinshed. ||

* Den tredie Bylte vaar de samme Muncke løffte oc Closter løffnit/ meget weens indenbyrdis dog lige huldne ved Christi Høyuerdige Daabssens Sacramente/ naar de loffuede deris faarmand lydelse/ kyskhed oc fattigdom/ Lydelsen skulde vere offuer Foreldernis Lydelse/ Kyskhed skulde veyersige Ecteskab/ oc Fattigdom skulde forlade Verden oc gøre Guds Børn/ som der staar wbeskemmet i S. Francisci Regel i det v Capitel saa screffuit/ Kære brødre/ denne er den aller Høyste Fattigdoms høyhed oc ypperlighed/ som gør eder til Børn och arffuinge vdi Guds Rige/ huor haffuer mand hørt større bespaatelse mod vor Herris Iesu Christi røde rosens blod/ oc mod den hellige scriff etc. ||

* Dog skulde dette vere deris ypperste fuldkommenhed at vide inted/ at vere wforsøcte/ at feye effter der som Quindfolck ginge/ at foruare sig for kødmod/ at beholde selff en part aff deris Gudelighed/ oc at sælie andre den anden part dyre nock.

* Der skulde besynderlige klædebon til besynderiige skw/ patiner/ klatzer/ belte rebet/ Cappe/ kul/ Skabellarius oc andet saadant/ det skulde vere det aller helligste.

* Ia den ene trode sig at bliffue salig i en sort Cappe/ den anden i en Huid/ den tredie i en graa/ den fierde i en braagede/ den femte met sin veyermølle/ den siette vdi sin almutze/ som hine Canonici regulares/ som vaare ocsaa som hine || Caponer/ bundne fra Ecteskab/ dog icke fra Quindfolck/ som paa kende/ om mand skal tale groffuelige der om. Gud giffue dem end nu en god omuendelse som henge vdi det hyggeleri/ oc i det skarn.

86

* Den Fierde Bylte vaar fuld met Viid vand vdi Flasker oc stencke kelde

* Den Femte vaar fuld met Viid Røgelse/ viid Salt/ viide Liuss etc.

* Den siette vaar fuld met Billeder/ oc de andre fulde met anden affguder/ Huor om vilde bliffue for langt at scriffue

* Der faare ville wi lade disse Bylter fare/ oc beskue deris ypperste oc kaasteligste klenodier i Paffuedommet/ huad de haffue udi sig/ som ere. ||

- i Messen
- ii Helligens paakaldelse
- iii Skiersild
- iiii Iertegen
- v Pelegrims ferd/
- vi Hellige Mends been
- vii Afflad/
- viii Brøderskab/
- ix Vielser etc.